

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Економічний факультет
Кафедра банківської справи та страхування
Краківський економічний університет, Польща
Лодзький університет, Польща
Батумський державний університет ім. Ш. Руставелі, Грузія
Університет менеджменту безпеки, Словаччина
Політехнічний коледж Їглава, Чеська Республіка
Бухарестський економічний університет, Румунія
Академія економічних наук Бухаресту, Румунія
Національний НДІ праці та соціального захисту, Румунія
Луганський національний університет ім. Т. Шевченка
Інститут післядипломної освіти та бізнесу
Асоціація Страховий бізнес**

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародного науково-практичного круглого столу
«СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ В ПЕРІОД
ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ»**

17 листопада 2022 року

Київ-2022

УДК 336.22:355.01(477)

ББК 65

С 83

Науково-редакційна колегія:

ДІБРОВА Анатолій Дмитрович – декан економічного факультету, д.е.н., професор, голова організаційного комітету;

КОСТЮК Вікторія Анатоліївна – в.о. завідувача кафедри банківської справи та страхування, к.е.н., доцент, співголова організаційного комітету;

ХУДОЛІЙ Любов Михайлівна – д.е.н., професор кафедри банківської справи та страхування;

МАМЧУР Руслана Миколаївна – к.е.н., доцент кафедри банківської справи та страхування;

АВРАМЧУК Лідія Андріївна – к.е.н., доцент кафедри банківської справи та страхування;

МУРАВСЬКИЙ Олексій Андрійович – к.е.н., доцент кафедри банківської справи та страхування;

ЖАРИКОВА Олена Брисівна – к.е.н., доцент кафедри банківської справи та страхування;

БРОНІН Олег Володимирович – к.е.н., доцент кафедри банківської справи та страхування;

ФАЙЧУК Ольга Валеріївна – к.е.н., доцент кафедри банківської справи та страхування, відповідальна за випуск збірника тез.

Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 4 від 17.11.2022 р.).

С 83 «СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ В ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ»: матеріали доповідей Міжнародного науково-практичного круглого столу (17 листопада 2022 р.) / За заг ред.: Костюк В.А. – К.: НУБіП України, 2022. – 83 с.

У збірнику представлено матеріали, в яких містяться результати досліджень сучасних проблем розвитку страхування в умовах воєнного стану.

Видання розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, практиків, що займаються питаннями страхування в умовах глобальних загроз та викликів.

Матеріали викладені в авторській редакції. Відповідальність за достовірність поданої інформації несуть автори.

© НУБіП України, 2022

© Автори, 2022

ЗМІСТ

THE ROMANIAN INSURANCE MARKET IN THE CONTEXT OF SOCIAL RISK MANAGEMENT. <i>Felicia Alexandru, George Daniel Stoian</i>	5
ВПЛИВ ОБЛІКОВОЇ СТАВКИ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ. <i>Бронін О.В.</i>	7
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. <i>Внукова Н.М.</i>	9
УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ. <i>Вербовенко І.В., Жарікова О.Б.</i>	11
ORIENTATION OF PRIVATE COMPANIES ON SOCIAL RISK INSURANCE. <i>Ghenadie Ciobanu</i>	14
РИЗИК ВІЙНИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ. <i>Глонті В., Зелениця І.</i>	17
РОЗВИТОК КРЕДИТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ. <i>Голованьова А.А., Файчук О.В.</i>	19
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ <i>Гребенюк Т.А., Жарікова О.Б.</i>	21
ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ СТРАХОВИКА. <i>Євенко Т.І.</i>	24
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ В ПЕРІОД ДІЙ ВОЄННОГО ЧАСУ. <i>Жарікова А.Л., Жарікова О.Б.</i>	28
РІВЕНЬ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ. <i>Жуков І., Пащенко О.В.</i>	32
ІНФЛЯЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ. <i>Кармазіна Д.С., Аврамчук Л.А.</i>	36
ЗНАЧЕННЯ РИНКУ СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ. <i>Козловський Є.В., Мамчур Р.М.</i>	39
ЗНАЧЕННЯ РИНКУ СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ. <i>Козуб Е., Пащенко О.В.</i>	41

*Внукова Н.М., д.е.н., професор
кафедри митної справи та фінансових послуг,
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця
(м. Харків, Україна)*

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Військова агресія в Україну сколихнула світові фінансові ринки, які дуже потерпають від волатильності та інфляції. Це комплексна загроза для всіх компаній, і зокрема для тих, що надають фінансові послуги, зокрема, виникли панічні реакції ринків капіталу. Ринок небанківських фінансових послуг – це важливий фінансовий фронт. У Європі ризик стагфляції зріс, і ринки уважно стежать за наступними кроками центральних банків у всьому світі. Співробітник AGCS вважає, що страховики очікують, що американські фінансові установи проведуть повне списання своїх інвестицій у росії та Україні протягом 2022 фінансового року і, можливо, пізніше, оскільки остаточний результат конфлікту залишається невизначеним [4].

Яким є потенційне майбутнє страхового ринку очима НБУ – це підтримка страхового ринку, зокрема, у напрямі зниження ризику миттєвої ліквідності, для забезпечення стабільності на ринку нормативи не "пом'якшуються". У страховиків, які не виконували обов'язкові фінансові нормативи у довоєнний період зростають ризики невиконання поточних зобов'язань та виходу з ринку. Регулятор також опрацьовує можливості розширення переліку дозволених транскордонних операцій перестраховування [1]. У повоєнні часи планується залучення страховиків до пріоритетних напрямів розвитку економіки, зокрема, будівництва, сільського господарства, вантажних перевезень, іпотечного фінансування та кредитування, лізингових операцій, інформаційних технологій та інвестицій. Очікується розвиток особистого страхування. Створюватимуться передумови для широкого впровадження медичного страхування. Щодо кількісних перспектив розвитку страхування, то у вересні 2022 року діяло 139 страховиків ризикових видів страхування, один покинув ринок, 13 лайфових компаній, у жовтні 2022 залишилось

137 страховиків, ще два покинули ринок [2]. За оцінками експертів найбільш розповсюджені види страхування під час військового стану є обов'язкове автостраховання ОСЦВ, туристичне (медичне) страхування, договір страхування майна, «Зелена картка» для виїзду за кордон на авто, добровільне автостраховання КАСКО.

Для виявлення зацікавленості темою страхування під час воєнного стану зроблено оцінку ситуації з використанням інструменту Google Trends [3], який дозволяє у просторі і часі визначитися з попитом на той чи інший термін. На 15 листопада 2022 року визначено за останній рік по Україні попит на термін страхування, який виявився стійким і зростає, відзначено деяке падіння на початок березня 2022 року, але далі попит відновився. Цікавим є регіональний розподіл пошукових запитів – це Тернопільська, Хмельницька, Львівська області, що підкреслює переміщення споживачів страхувальників у воєнний час до Західної України та за кордон.

Висновок: високі ризики воєнного стану показали суттєве погіршення фінансового стану учасників ринку фінансових послуг. Відбувається втрата страхових портфельів страховиків, відмова від діючих договорів через відсутність коштів у страхувальників, втрата активів (основних засобів, грошових коштів) через руйнування. Ризики накопичуються, отже, внутрішніх інструментів для їх подолання не так багато, потрібна підтримка світових фінансових ринків.

Список використаних джерел:

1. Савчук С. Ринок небанківських фінансових послуг після війни URL:<https://www.epravda.com.ua/columns/2022/05/25/687455/>
2. Фінансовий ринок у цифрах. URL:<https://bank.gov.ua/ua/news>
3. Google Trends – руководство как пользоваться. URL:<https://livepage.pro/knowledge-base/google-trends.html>
-invasion-impacts-financial-services.html
4. Ukraine invasion - potential impacts for financial service companies URL:<https://www.agcs.allianz.com/news-and-insights/expert-risk-articles/ukraine>

Наукове видання

**Страховий ринок України: виклики в період дії воєнного стану та
перспективи подальшого розвитку**

**Матеріали доповідей
Міжнародного науково-практичного круглого столу**

За заг. ред. : Костюк В. А.